

POSTANOWIENIE

25 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 25 czerwca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa P.B.

przeciwko P.G.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej P.B.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z 25 marca 2025 r., I AGa 93/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia powodowi niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód – P.B. po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa wniósł o zasądzenie od pozwanego – P.G. kwoty 232.840 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie i kosztami procesu, tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy - dmuchańca za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2019 r.

Pozwany – P.G. domagał się oddalenia powództwa, podnosząc, że w spornym okresie wprawdzie był w posiadaniu dmuchańca należącego do powoda, jednakże nie wykorzystywał go komercyjnie, a jedynie korzystał z prawa zatrzymania tej rzeczy z uwagi na posiadane wobec powoda wierzytelności.

Odnosnie do okoliczności faktycznych, P.B. jest właścicielem urządzenia rekreacyjnego - dmuchańca, która to rzecz w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. była w posiadaniu pozwanego – P.G., jako posiadacza w złej wierze (bez tytułu prawnego). Osią sporu w niniejszej sprawie była kwota wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z powyższego dmuchańca. Potencjalne wynagrodzenia za korzystanie z tego urządzenia mogły kształtować się w roku 2018 na poziomie kwoty 5.272,40 zł, zaś w roku 2019 w wysokości 5.394,60 zł. Łącznie wynagrodzenie za korzystanie z urządzenia za oba okresy mogły wynieść: 10.667 zł.; przyjęto też, że w latach 2016 - 2017 wynagrodzenie za korzystanie z tego samego urządzenia przysługuje powodowi w wysokości 8.730 zł, czyli 4.365 zł rocznie (ustalenie sądowe).

W wyniku rozpoznania sprawy Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z 8 maja 2024 r., w szczególności, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10 667 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 4 stycznia 2022 r. do dnia zapłaty (pkt 1); w pozostałej części powództwo oddalił (pkt 2).

Apelację od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z 8 maja 2024 r. wniósł powód zaskarżając go w części, tzn.: odnośnie do pkt.: 2 oraz 3 rozstrzygnięcia, zarzucając naruszenie przepisów postępowania tzn.: art. 233 § 1 k.p.c.; art. 327¹ § 1 pkt 1 k.p.c.; art. 322 k.p.c. oraz przepisów prawa materialnego, tj.: art. 224 § 2 k.c. w zw. z art. 225 k.c.

Apelujący, w szczególności, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 224.899,08 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 6 stycznia 2022 r. do dnia zapłaty

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku apelacja powoda była bezzasadna. Jak zważył ten Sąd nie ulegało wątpliwości, że powód był uprawniony do żądania od pozwanego wynagrodzenia za korzystanie z urządzenia rekreacyjnego typu – dmuchaniec, na podstawie art. 225 k.c. w zw. z art. 224 § 2

k.c., przy czym dla powstania tego roszczenia i jego wysokości było obojętne zarówno to, czy posiadacz odniósł jakąkolwiek korzyść z posiadania rzeczy, jak też, czy właściciel poniósł jakąkolwiek stratę. Zasadniczą kwestią w realiach przedmiotowej sprawy było zagadnienie ustalenia stawek czynszu za korzystanie w danym okresie z dmuchańca przez pozwanego. Sąd II instancji zwrócił uwagę, mając na względzie ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy w Olsztynie (opinie biegłych, co do oszacowania wysokości stawek najmu za korzystanie z urządzenia rekreacyjnego tego rodzaju), iż nie wystąpiły przesłanki do oparcia ustaleń w zakresie należnego powodowi wynagrodzenia na założeniach przyjętych w wariancie I opinii uzupełniającej (tj. na stawkach wynikających z przedstawionych przez powoda ofert). Zasadne zaś było dokonywanie tych ustaleń na podstawie samodzielnych ustaleń biegłego, stanowiących bazę wariantu II opinii głównej. Sąd Apelacyjny wskazał, że wbrew zarzutowi skarżącego Sąd I instancji zastosował w sprawie art. 322 k.p.c., co było dopuszczalne. Wobec, bowiem, niemożliwości ustalenia rzeczywistych, historycznych stawek czynszu najmu urządzenia (dmuchańca) za lata 2018 - 2019, przyjęcie tych stawek na podstawie stawek z 2023 r., z korektą o wskaźnik inflacji (mechanizmu tego powód nie kwestionował) stanowiło w istocie o zastosowaniu tego przepisu.

Ostatecznie Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z 25 marca 2025 r. oddalił apelację powoda.

Powód – P.B. - skargą kasacyjną zaskarżył powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 25 marca 2025 r. w całości. Skargę kasacyjną od tego orzeczenia powód oparł na podstawie naruszenia przepisów postępowania tj.: art. 322 k.p.c. oraz na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego, tzn.: art. 224 § 2 k.c. w związku z art. 225 k.c.

We wnioskach skargi, powód, na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., w szczególności, wniósł o jej przyjęcie do rozpoznania, wskazując na jej oczywistą zasadność. Tytułem uzasadnienia tej przesłanki „przedsądu” skarżący zaprezentował wywód prawny, którym stwierdził, w szczególności, że Sąd Apelacyjny w Białymstoku, przyjmując za własne ustalenia Sądu Okręgowego w Olsztynie, wprawdzie prawidłowo ocenił zasady odpowiedzialności pozwanego oraz fakt, iż powodowi należne jest wynagrodzenie

za korzystanie z jego rzeczy, jednakże nie można było zgodzić się z wysokością zasądnego wynagrodzenia, określoną przez Sąd na poziomie 10 667 zł za okres dwóch lat. Jak wskazał skarżący Sąd Apelacyjny zgodził się z wcześniejszym ustaleniem Sądu Okręgowego w Olsztynie i z jednej strony przyznał, że o wysokości wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy decydują stawki rynkowe, z drugiej zaś strony przyznał wynagrodzenie rażąco odbiegające od tych stawek, uznając że nie istnieje rynek długoterminowego wynajmu urządzeń typu „dmuchaniec”, a także iż wysokość wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy, określona na podstawie art. 224 § 2 k.c. w związku z art. 225 k.c., nie może być wyższa, niż rynkowa wartość rzeczy. Jednocześnie Sąd przyznał, że prawidłowe zastosowanie zasad wynagrodzenia za bezumowne korzystanie, określonych w art. 224 § 2 k.c., w związku z art. 225 k.c., powinna odpowiadać wysokości wynagrodzenia, które można by uzyskać korzystając z rzeczy. Ostatecznie, zdaniem skarżącego, jego skarga jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd Apelacyjny w Białymstoku analogicznie jak Sąd Okręgowy w Olsztynie, przyjął że nie jest racjonalne zasądzenie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy w kwocie wyższej, niż wartość rzeczy, a ponadto z tej przyczyny, że Sąd II instancji nie zastosował opcji miarkowania wysokości wynagrodzenia, w oparciu o art. 322 k.p.c., podczas, gdy - wobec ustalenia, iż nie istnieje rynek wynajmu długoterminowego - należało zastosować możliwość miarkowania, wg zasad określonych w art. 322 k.p.c.

W odpowiedzi na skargę powoda, pozwany domagał się wydania postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; oddalenia skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych

przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Skarżący powołał się w skardze kasacyjnej na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14,

nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Wbrew stanowisku powoda zaskarżony wyrok nie jest oczywiście nieprawidłowy w znaczeniu wyżej opisanej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sądy *meriti* ustaliły należne powodowi wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z jego rzeczy przez pozwanego w sposób adekwatny do okoliczności faktycznych sprawy, a w szczególności realiów rynkowych, przy wszechstronnej ocenie dowodu z opinii biegłego sądowego.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., przy uwzględnieniu § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt. 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (jedn. tekst: Dz. U. z 2026 r., poz.1564). Orzeczenie o odsetkach od zasądzonych kosztów postępowania kasacyjnego znajduje uzasadnienie w art. 98 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 19 ust. 1 i art. 31 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614) oraz przy uwzględnieniu § 2a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 sierpnia 2014 r. w sprawie określenia brzmienia klauzuli wykonalności.

Władysław Pawlak

[PG]

[SOP]

